

Wydarzenia

Wspólnota umiłowania nauki

200. rocznica powołania Towarzystwa Naukowego Krakowskiego

W związku z obchodami 200. rocznicy powołania Towarzystwa Naukowego Krakowskiego organizowanymi pod auspicjami Polskiej Akademii Umiejętności i Uniwersytetu Jagiellońskiego, Archiwum Nauki PAN i PAU przygotowało wystawę pt. „Wspólnota umiłowania nauki”. Otwarcie ekspozycji odbędzie się 19 VI o godz. 17.00 przy ul. Św. Jana 26. Wystawa nawiązuje do podjętej 24 lipca 1815 r. przez Radę Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego uchwały powołującej Towarzystwo i stanowi wprowadzenie do przygotowywanej na dzień 9 grudnia 2015 r. – dzień zatwierdzenia pierwszego statutu – wystawy towarzyszącej konferencji jubileuszowej.

Tematem przewodnim wystawy jest ukazanie założenia „Wspólnoty umiłowania nauki” i jej podstaw organizacyjnych.

Ekspozycja rozpoczyna się wizerunkami piętnastu prezesów Towarzystwa, a więc tych, którzy zgodnie ze statutem patronowali podejmowanemu w łonie Societatis Litterariae inicjatywom. Galerię otwiera kopia portretu pomysłodawcy wskrzeszenia Kołłątajowskiej myśli powołania instytutu badawczego Walentego Litwińskiego, który wraz z Jerzym Samuelem Bandtkie opracował projekt pierwszego statutu Towarzystwa. Zobaczyć też będzie moż-

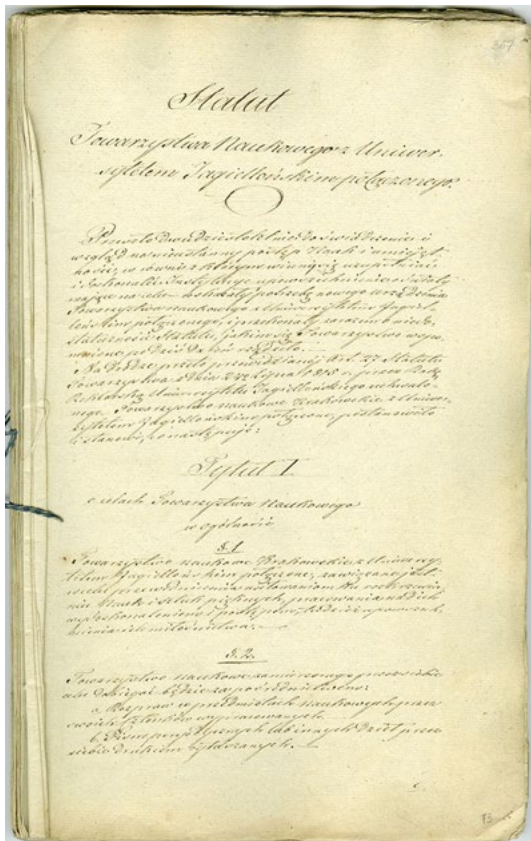
Ze zbiorów Archiwum Nauki PAN i PAU

na wizerunek Franciszka Wężyka, który był inicjatorem budowy siedziby Towarzystwa przy ul. Sławkowskiej 17, dla usytuowania w niej zbiorów archiwalnych, bibliotecznych i muzealnych Towarzystwa, obecnie budynku Polskiej Akademii Umiejętności, czy też Józefa Majera, za prezesury którego odłączone od Uniwersytetu Towarzystwo podejmowało liczne działania z zakresu historii, archeologii, językoznawstwa i ortografii, a także przyrodoznawstwa.

W głównej części ekspozycji znajdującej się w sali wystawowej, chcąc ukazać tło działalności uczonych, zaprezentowano fotografie i litografie przedstawiające zakątki XIX-wiecznego Krakowa. Zawiązanie się Towarzystwa i początki jego istnienia obrazują m.in. projekt statutu Towarzystwa z 24 VII 1815 r. i protokół z pierwszego posiedzenia z 25 II 1816. Na wybranych przykładach pokazano, jak wielu znakomitych uczonych i miłośników nauki skupiało Towarzystwo. W księdze członków honorowych Uniwersytetu Krakowskiego i Towarzystwa Naukowego z 1816 r. można odnaleźć takie postacie, jak Samuel Bogumił Linde, Stanisław Staszic czy Adam Jerzy Czartoryski. Pokazano również materiały archiwalne i muzealne członków czynnych i korespondentów Towarzystwa, m.in. słynnego chirurga Ludwika Bierkowskiego, konserwatora zabytków Mieczysława Potockiego czy geologa Ignacego Domeyki. Prezentowane dary złożone na rzecz Towarzystwa, jak brązowy posąg „lzydy karmiącej Horusa” z Żabiniec czy żelazny grot oszczepu z Kociubińczyk, pokazują znaczenie instytucji i zaufanie do niej. Ekspozycję zamykają materiały związane z budową siedziby Towarzystwa – protokół z pierwszego posiedzenia Komisji Budowniczej w 1857 r. z informacją o podarowaniu przez Piotra Moszyńskiego placu przy ulicy Sławkowskiej, wykaz przewidywanych kosztów budowy gmachu oraz spisy darczyńców.

Wystawę, której towarzyszy publikacja o tym samym tytule, będzie można zwiedzać do 14 listopada br.

ARCHIWUM NAUKI PAN I PAU W KRAKOWIE

Ze zbiorów Archiwum UJ

Głównym punktem uroczystości jubileuszowych będzie konferencja naukowa w dniach 9–10 grudnia 2015 organizowana przez Polską Akademię Umiejętności z udziałem Uniwersytetu Jagiellońskiego.